

Lapin liiton hallitus**Aika** 15.12.2025 klo 09:31 - 12:25**Paikka** Lapin liitto (Rantavitikantie 33 A 2. krs, Rovaniemi) ja Teams-etäyhteys**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 141	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 142	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 143	Pöytäkirjantarkastajien valinta	7
§ 144	Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset	8
§ 145	Kehittämisohtajan tekemät rahoituspäätökset	11
§ 146	Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen vastineiden hyväksyminen	12
§ 147	Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotus viranomaislausunnoille	14
§ 148	Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelmanmuutos ja rahoitussuunnitelma vuodelle 2026	17
§ 149	Lapin ilmasto- ja energiastrategian hyväksyminen	18
§ 150	Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle Lapin kuntien edustajainkokouksen päätöksestä tehdystä valituksesta	22
§ 151	Teknisen tuen henkilöstön loppuvuoden 2025 palkkakustannusten kattaminen Lapin liiton kehittämisrahastosta	24
§ 152	Lapin liiton omistamien Kiinteistö Oy Vilhontalon osakkeiden kirjanpitoarvo	25
§ 153	Aloite Lapin liiton vaelluskalatyöryhmän päivittämiseksi ja uuden ryhmän perustamiseksi	27
§ 154	Nimeämispyyntö Lapland Mining Hub -hankkeen ohjausryhmän asiantuntijajäseneksi	32
§ 155	Nimeämispyyntö jäseniksi Kemijoen, Tornionjoen, Ivalojoen ja Kemin tulvaryhmiin toimikaudelle 2025-2030	33
§ 156	Kevään 2026 kokouspäivät	35
§ 157	Lapin liiton valtuuston päätösten täytäntöönpano	36
§ 158	Viranhaltijapäätökset	38
§ 159	Tiedoksi merkittävät asiat	39

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Rainio Olli	09:31 - 12:25	hallituksen pj.	
	Kaikkonen-Tiensuu Helena	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Koskenniemi Paulina	10:21 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Pyhäjärvi Mikko	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Salmijärvi Petteri	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Viitala Susanna	09:40 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Koivisto Anni	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Tuomaala Tilda	09:31 - 12:25	hallituksen varajäsen	
	Tiitinen Pekka	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Kaarlela Antti	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Sipola Annika	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Ekorre Sari	09:31 - 12:25	hallituksen vpj.	
	Hiltunen Juhani	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Seppänen Sara	10:01 - 11:58	hallituksen jäsen	
		12:11 - 12:25		
	Sipilä Mikko	09:31 - 12:25	hallituksen jäsen	
	Järvelä Viivi	09:31 - 11:40	valtuuston pj.	
	Alatalo Teemu	09:31 - 12:25	valtuuston 1. vpj.	
	Savukoski Riitta	09:31 - 12:25	valtuuston 2. vpj.	
Muu	Takkula Hannu	09:31 - 12:25	maakuntajohtaja	
	Ekdahl Päivi	09:31 - 12:25	viranhaltija	
	Knutars Heli	09:31 - 12:25	viranhaltija	
	Pesonen Ari	09:31 - 12:25	viranhaltija	
	Varajärvi Laura Lapin liitto	09:31 - 12:25	sihteeri	
	Lahdenranta Marjaana Lapin liitto	09:31 - 12:25	viestinnän suunnittelija	
	Kontiosalo Lassi	09:31 - 12:25	henkilöstön edustaja	
Poissa	Aikio Leo	09:31 - 12:25		
	Mällinen Maria-Riitta			

Allekirjoitukset

Olli Rainio
puheenjohtaja § 141 – 150

Sari Ekorre
puheenjohtaja § 151 – 159

Laura Varajärvi
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 141 - 159

Pöytäkirjan tarkastus

Helena Kaikkonen-Tiensuu
pöytäkirjantarkastaja

Anni Koivisto
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Ptk tark.

Pöytäkirja on viety Lapin liiton kotisivuille
<https://www.lapinliitto.fi/paatoksenteko/hallitus> 29.12.2025

§ 141 Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

LLHall 15.12.2025 § 141

Lapin liiton hallintosäännön 119 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnäolevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Lapin liiton hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsu ja esitylista on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus. Kokouskutsu ja esityslista tähän kokoukseen on lähetetty sähköpostitse yllä oleville tahoille sekä julkaistu Lapin liiton verkkosivuilla 10.12.2025.

Kuntalain 103 §:n mukaan kuntayhtymän muun toimielimen kuin valtuuston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Esitys

Vs. maakuntajohtaja:

Suoritetaan kokouksen avaus, todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.31.

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että ennen kokouksen avaamista Lapin kauppakamarin toimitusjohtaja Liisa Ansala piti Lapin liiton hallitukselle ajankohtaiskatsauksen klo 9.00-9.30.

§ 142 Työjärjestyksen hyväksyminen

LLHall 15.12.2025 § 142

Lapin liiton hallintosäännön 121 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Esitys Vs. maakuntajohtaja:

Hallitus hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös Keskustelun aikana Mikko Sipilä teki seuraavan kannatetun vastaesityksen:

Esitän lisättäväksi ylimääräisen asian esityslistaan:

Esittelyteksti (lisättäväksi työjärjestykseen uutena asiana):

Otsikko: Lapin liiton kannan ja lausunnon muodostaminen parlamentaarisen työryhmän esitykseen vaalialuemallista

Asian sisältö: Maakuntahallitus päättää 1. velvoittaa Lapin liiton viranhaltijat valmistelemaan seuraavaan maakuntahallituksen kokoukseen päätös-pykälänä asian, jossa päätetään Lapin liiton kannasta ja lausunnosta parlamentaarisen työryhmän esitykseen vaalialuemallista, sekä 2. velvoittaa viranhaltijat tiedottamaan maakuntahallituksen kannasta ja lausunnosta lainvalmistelun kannalta keskeisille tahoille. Valmistelu toteutetaan mahdollisuuksien mukaan maakuntahallituksen jäseniä osallistaen.

Perustelut: Parlamentaarisen työryhmän esitys vaalialuemallista on Lapin maakunnan edun ja alueellisen edunvalvonnan kannalta merkittävä kokonaisuus. Lapin liiton tehtävänä maakunnan edunvalvojana on muodostaa asiasta selkeä ja yhteisesti hyväksytty kanta sekä tuoda se aktiivisesti esiin valtakunnallisessa valmistelussa. Lausunnosta päättäminen olisi kuulunut hallintosäännön mukaisesti hallitukselle. Lapin liiton hallintosäännön 14§ mukaan "Maakuntahallitus antaa kuntayhtymän nimissä lausunnot valtion viranomaisten merkittävistä suunnitelmista ja toimenpiteistä." Maakuntahallitus ei ole siirtänyt päätösvaltaa maakuntajohtajalle tai muulle hallituksen nimeämälle viranhaltijalle. Tästä huolimatta Lapin liiton lausunto on ilmoitettu lausuntopalveluun Lapin liiton yhteysjohtajan toimesta 4.7.2025. Siinäkin tilanteessa, että hallitus olisi delegoinut lausunnonantamisen maakuntajohtajalle, ei toimivaltaa olisi voitu delegoida edelleen yhteysjohtajalle. Hallintosäännön 19§ ei voida soveltaa virallisen lausunnon antamiseen näin merkittävästä asiasta, sillä 19§ käsittelee maakuntajohtajan ja hallituksen puheenjohtajan puhevaltaa, ei toimivaltaa. Lausunnon antamisessa on tapahtunut toimivallan ylitys. Lisäksi niin maakuntajohtaja, kuin hallituksen puheenjohtaja ovat esitelleet yhteysjohtajan ilmoittamaa kantaa Lapin liiton kantana eri medioissa. Maakuntajohtaja on Helsingin Sanomille todennut, että lausunto olisi ollut syytä käyttää liiton hallituksessa.

Antti Kaarlela, Anni Koivisto ja Annika Sipola kannattivat vastaesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa oli tehty vs. maakuntajohtajan päätösesityksestä poikkeava esitys, tulee asiasta äänestää. Puheenjohtaja esitti äänestysmenettelyksi nimenhuutoäänestystä siten, että vs. maakuntajohtajan päätösesitystä kannattavat äänestävät "JAA" ja Mikko Sipilän esitystä kannattavat äänestävät "EI". Äänestysmenettely hyväksyttiin yksimielisesti. Suoritetussa

äänestyksessä "JAA" -ääniä annettiin kymmenen (10) (Rainio, Ekorre, Hiltunen, Kaikkonen-Tiensuu, Koskenniemi, Tuomaala, Pyhäjärvi, Salmijärvi, Seppänen ja Viitala) ja "EI" -ääniä viisi (5) (Kaarlela, Koivisto, Sipilä, Sipola ja Tiitinen) sekä tyhjiä nolla (0). Puheenjohtaja totesi, että vs. maakuntajohtajan pohjaesitys tuli maakuntahallituksen päätökseksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- Susanna Viitala liittyi kokoukseen pykälän käsittelyn aikana klo 9.40,
- Sara Seppänen liittyi kokoukseen pykälän käsittelyn aikana klo 10.01,
- Paulina Koskenniemi liittyi kokoukseen pykälän käsittelyn aikana klo 10.21 sekä
- Pekka Tiitinen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 10.26.

Liitteet

Liite 1 Lapin liiton hallitus 15.12.2025 äänestyspöytäkirja § 142

§ 143 Pöytäkirjantarkastajien valinta

LLHall 15.12.2025 § 143

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjan pitäjä puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkymyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimielimen jäsentä, jollei toimielin ole muuta päättänyt. Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Helena Kaikkonen-Tiensuu ja Anni Koivisto.

Esitys

Vs. maakuntajohtaja:

Hallitus valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Hallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Helena Kaikkonen-Tiensuun ja Anni Koiviston.

§ 144 Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset

LLHall 15.12.2025 § 144

Hallitus kuulee maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset ajankohtaisista asioista ja liiton keskeisestä toiminnasta edellisen hallituksen kokouksen jälkeen.

Vs. maakuntajohtaja Hannu Takkula:

Maakuntajohtajan katsaus tuodaan kokoukseen.

Aluesuunnittelu / suunnittelujohtaja Ari Pesonen:

- Turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaavan kuntakierros kaavan tavoitteista on käyty ja ohjausryhmän kokouksessa 10.12.2025 käsitellään yhteenvedoa tavoitteista ja jatkotoimenpiteistä.
- Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan ohjausryhmä pidettiin 12.11.2025, vastineiden sekä viranomaisvaiheen ehdotus on käsiteltävänä maakuntahallituksen 15.12.2025 kokouksessa.
- Rajapalojen kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan ohjausryhmä pidettiin 27.11.2025, YVA-menettely on kesken.
- Päärataan liittyvän strategian 2060 valmistelu ja pääradan osalta edunvalvonta
- Mahdollisen New North jatkohankkeen valmistelun tilanne

Hallinto ja talous / hallintojohtaja Kirsi Pulkamo:

- Lapin liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026-2029 on viimeisteltävänä. Se käsitellään yt-ryhmässä vuoden vaihteen jälkeen ja tuodaan hallituksen hyväksyttäväksi vuoden 2026 ensimmäiseen kokoukseen.
- Hallituksen 2.12.2024 § 166 päätöksen mukaisesti viranhaltijat ovat työstäneet yhteistyösopimusta ja sen painopisteitä Finnmarkin maakunnan kanssa. Tavoitteena tuoda yhteistyösopimus hallituksen käsiteltäväksi alkuvuodesta 2026.

Kehittäminen ja rahoitus / kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl:

- **CPMR yleiskokous Barcelonassa 19.-21.11.** Samalla pidettiin Itämerikomission kokous ja Arktisen työryhmän kokous. Lapin liiton edustajina olivat Hannu Takkula, Tanja Joona ja Päivi Ekdahl. Tanja Joona Arktisen työryhmän nimettynä puheenjohtajana vuosille 2025-2026 osallistui useaan paneelikeskusteluun tuoden esille Lapin ja Arktisen alueen erityispiirteitä ja haasteita sekä mahdollisuuksia. Kokousten yhteydessä järjestettiin myös tapaamiset sekä Euroopan komission DG Region (alueiden pääosasto) apulaispääjohtajan Hugo Sobralin sekä DG Maren (meriasioden pääosasto) pääjohtajan Charlina Vitchevan kanssa. Näissä tapaamisissa keskusteltiin erityisesti komission MFF esityksestä ja NSPA - rahoituksen merkityksestä alueelle ja sen kirjaamisesta lainsäädäntötasolle.
- IP huippukokouksen yhteydessä Levillä 15.1. järjestetään **Lapin älykkään erikoistumisen toimeenpanoon ja tulevaisuuteen liittyvä seminaari ja työpaja.** Seminaarissa kuullaan puheenvuorot asiantuntijoilta (Annemie Turtleboom,

Dominique Foray ja Kristiina Jokelainen) sekä työskennellään tulevaisuutta silmälläpitäen niiden pohjalta.

Vaikuttaminen / yhteysjohtaja Heli Knutars:

2.12.Lapin ELY-keskuksen johtoryhmän ja Lapin liiton johtoryhmän tapaaminen, jossa käytiin läpi ajankohtaisia asioita molemmista organisaatioista.

8.12. Tavattiin Lapin Leaderin toiminnanjohtajat Lapin liitolla, keskeisenä aiheena oli Leader toiminnan rahoituksen jatkuvuus myös tulevalla toimintakaudella.

Lapin ystävien ilta järjestettiin Bottalla Helsingissä 9.12. Illan teemana oli Lappi Brändi ja iltaan ilmoittautuneita oli n.70. Tilaisuus oli oikein onnistunut ja Lapin brändityötä ja laajemminkin ajankohtaisia asioita saatiin hyvin viestittyä keskustelujen ja illan alustusten kautta. 10.12 vierailimme Lappi Brändi hanketiimin kanssa Lappi-illan jatkoksi ulkoministeriön maakuvayksikössä, jossa kävimme vielä syvempää keskustelua Lappi brändistä ja Suomen maakuvatyöstä. Tapaamiseen osallistuivat maakuvayksiköstä yksikön päällikkö Mika Kukkonen, johtava erityisasiantuntija Meira Pappi, asiantuntija Elina Järvenpää ja johtava asiantuntija Paula Parviainen.

15.12. Järjestetään puolueiden piirien Lapin toiminnanjohtajien perinteinen jouluglögi -tilaisuus Lapin liitolla, jossa keskustelemme ajankohtaisista edunajamiseen liittyvistä teemoista.

Lappivisio –Lapin kestävä tulevaisuus -hanke on saanut myönteisen rahoituspäätöksen. Lapin liitto hankkeessa osatoteuttajana, päätoteuttajana Lapin AMK. Muut osatoteuttajat LME ja Lapin yliopisto. Hankkeeseen tullaan rekrytoimaan vuoden alusta kokonaikainen työntekijä.

Pohjoisten maakuntien aluekehittämiskeskustelu (ALKE) pidetään 26.3.2026 teams-keskusteluna. Yhteisenä teemana mitä todennäköisimmin on Lapinkin alustavissa keskusteluissa kannattama ”Saavutettavuus, huoltovarmuus ja kaksoiskäyttöinen infrastruktuuri sekä kestävät investoinnit kasvun tekijöinä Pohjois-Suomessa.” Teeman sisältöjä tullaan työstämään alkuvuoden aikana ja sen perusteella kutsutaan myös osallistujat maaliskuun keskusteluun.

Viestintä / viestintäpäällikkö Jenni Lintula:

Viestintä | Europe Direct Lappi

Lapin liitto on vuonna 2026 Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyön puheenjohtajamaakunta. Tämä tarkoittaa myös Lapin liiton viestinnälle IP-maakuntien yhteisen viestinnän kehittämistä ja koordinoitua. Suurin osa Suomea – On aika nähdä Suomi uusin silmin.

Lapin EU-tietopisteen Minun EU:ni valokuvakilpailun voittajakuvista koottu valokuvanäyttely lähtee liikkeelle Kemijärven kirjastosta joulukuussa. Kemijärveltä näyttely jatkaa kirjastoissa ympäri Lappia vuoden 2026 aikana.

Europe Direct Lappi ja EU-talokirjasto yhdistivät voimansa fyysisen EU-tietopisteen osalta. Nyt EU-tietoa ja myös tapahtumia löytyy Lapin korkeakoulukirjaston Lapin yliopiston kirjaston toisesta kerroksesta. Seuraava tapahtuma on 16. tammikuuta, kun saamme meppiwebinaarin linjoille Mika Aaltolan.

Eesitys

Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee vs. maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset tiedoksi.

Päätös

Hallitus merkitsi vs. maakuntajohtajan ja vastuualueiden kuulumiset keskustelun jälkeen tiedoksi.

§ 145 Kehittämiskohtajajan tekemät rahoituspäätökset

LLHall 15.12.2025 § 145

Hallitus päätti 10.12.2021 (asia 144) seuraavaa:

Alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden käsittelyn ja päätöksenteon sujuvuuden parantamiseksi Lapin liiton hallitus delegoi maakuntajohtajan päätösvallan rahoituspäätösten hyväksymisessä kehittämisjohtajalle. Delegointi koskee kaikkea Lapin liiton päätöksellä myönnettävää rahoitusta sisältäen sekä EU-rahoitusohjelmat että kansallisen aluekehitysrahoituksen.

Päätöksentekoprosessi alue- ja rakennepoliitiikan rahastoissa on moniportainen, sisältäen Lapin liiton viraston oman käsittelyprosessin, maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön sekä maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyn. Lisäksi käsittelyssä olevat hankkeet tuodaan Lapin liiton hallituksen käsittelyyn, jos niiden rahoitusosuus (EU + valtio) ylittää 400 000 euroa. Kaikki alue- ja rakennepoliitiikan rahastoista Lapin liitossa tehdyt päätökset sekä kansallisista alueiden kehittämisen varoista rahoitettujen hankkeiden päätökset tuodaan tiedoksi Lapin liiton hallitukselle.

Päätösten hyväksymisen delegointi kehittämisjohtajalle vapauttaa maakuntajohtajan EURA-järjestelmässä tehtävästä teknisestä päätöksen hyväksymismenettelystä vähentämättä strategisen suunnittelun mahdollisuutta. Strategioiden mukainen hankkeiden valmistelu varmistetaan avoimella ja aktiivisella asioiden esittelyllä.

Rahoituksen kohdentumisesta ja hankkeiden vaikuttavuudesta raportoidaan hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Esitys

Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi rahoituspäätökset.

Päätös

Hallitus merkitsi rahoituspäätökset tiedoksi.

Liitteet

- Liite 2 Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 rahoituspäätökset joulukuu 2025 hallituksen kokous Lapin liitto
- Liite 3 AKKE-hankkeet hallituksen listalle tiedoksi joulukuu2025

§ 146 Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen vastineiden hyväksyminen

LLHall 15.12.2025 § 146

182/10.02.00/2021

Valmistelija Pesonen Ari Lapin liitto

Lapin liiton hallitus päätti kokouksessaan 25.8.2025 § 89 asettaa Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston nähtäville. Valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 1.9. – 1.10.2025. Valmisteluaineistosta annettiin yhteensä 8 mielipidettä ja 16 lausuntoa. Lisäksi yksi mielipide annettiin ohjausryhmän kokouksen 12.11.2025 yhteydessä, joka on liitetty annettuihin mielipiteisiin. Ohjausryhmä on käsitellyt vastineluonnoksia kokouksessaan 12.11.2025.

Saadun palautteen perusteella vaihemaakuntakaavaehdotusta on muutettu seuraavasti:

- Tarkistettu kaavakohtaiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joiden edistämistä edellytetään
- Täydennetty hankekuvausta kaavaselostukseen siten, että se vastaa Naturaarvioinnin täydennystä
- Täydennetty EK-1- ja ek-ma-suunnittelumääräyksiä
- Suojelumääräykset on laajennettu koskemaan koko vaihemaakuntakaavan aluetta
- Kaavaan merkitty erikseen luonnonsuojelualue (kaavamääräys SL-1) ja Natura 2000 -alue (kaavamääräykset nat-1, nat-2)
- Lisätty Karjalankaakon alue SL-1-alueeseen
- Tuotu kaavaselostuksessa esiin pohjavesialeneman suuruuden määrittelyyn liittyvä epävarmuus.
- Voimalinjan kaavamääräystä täydennetty
- Kaavamääräysten tulkintaohjetta on korjattu kaavaselostukseen

Liitteenä on yhteenveto Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan valmisteluaineistosta annetuista lausunnoista ja mielipiteistä sekä näihin annettavista vastineista. Lisäksi liitteenä on ohjausryhmän kokouksen 12.11.2025 muistio.

Asian hallituksessa esittelee suunnittelujohtaja Ari Pesonen ja suunnitteluarkkitehti Pirjo Pellikka Ramboll Oy:stä.

Lisätiedot: suunnittelujohtaja Ari Pesonen ari.pesonen(at)lapinliitto.fi, puh. 040 5382257

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto**Päätösesitys** Maakuntahallitus hyväksyy liitteenä olevat vastineet valmisteluaineistosta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin.**Päätös** Maakuntahallitus kävi keskustelun vastineiden hyväksymisestä.

Keskustelun aikana Mikko Sipilä teki seuraavan muutosesityksen:

Maakuntahallitus hyväksyy liitteenä olevat vastineet valmisteluaineistosta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin seuraavalla muutoksella: Kaivosaluevaraus Natura 2000 -alueen alapuolella poistetaan kaavasta.

Perustelut: Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri esittää mielipiteenään, että "Kaivosaluevaraus Natura 2000 -alueen alapuolella on poistettava kaavasta." Annetut perustelut tukevat vaatimusta, joka on muutenkin perusteltavissa, sillä hankkeen toteuttaminen on ristiriidassa soidensuojelulain (851/1988) ja -asetuksen (852/1988) kanssa, Viiankiaavan suojeluperusteiden turvaamisen kanssa ja koska kaivosyhtiön Natura-arviointi täydennyksineen sekä viranomaisten lausunnot Natura-arvioinnista osoittavat selvästi, että merkittäviä heikennyksiä suojelun perusteina oleviin luontoarvoihin ei voida poissulkea.

Anni Koivisto kannatti muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty vs. maakuntajohtajan päätösesityksestä poikkeava esitys, tulee asiasta äänestää. Puheenjohtaja esitti äänestysmenettelyksi nimenhuutoäänestystä siten, että vs. maakuntajohtajan päätösesitystä kannattavat äänestävät "JAA" ja Mikko Sipilän esitystä kannattavat äänestävät "EI". Äänestysmenettely hyväksyttiin yksimielisesti. Suoritettussa äänestyksessä "JAA" -ääniä annettiin kaksitoista (12) (Rainio, Ekorre, Hiltunen, Kaarlela, Kaikkonen-Tiensuu, Koskeniemi, Tuomaala, Pyhäjärvi, Salmijärvi, Seppänen, Tiitinen ja Viitala) ja "EI" -ääniä kolme (3) (Koivisto, Sipilä ja Sipola) sekä tyhjiä nolla (0). Puheenjohtaja totesi, että vs. maakuntajohtajan pohjaesitys tuli maakuntahallituksen päätökseksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- Pekka Tiitinen liittyi kokoukseen klo 10.53 pykälän käsittelyn aikana sekä
- Pirjo Pellikka Ramboll Oy:stä esitteli asiaa kokouksessa ja Pellikka saapui kokoukseen asian käsittelyn alussa ja poistui kokouksesta esittelyn jälkeen klo 11.03.

Liitteet

- Liite 4 Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan valmisteluaineistosta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden alustavat vastineet
- Liite 5 Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan ohjausryhmän kokouksen 12.11.2025 muistio
- Liite 6 Lapin liiton hallitus 15.12.2025 äänestyspöytäkirja § 146

§ 147 Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotus viranomaislausunnoille

LLHall 15.12.2025 § 147

395/10.02.00/2025

Valmistelija Pesonen Ari Lapin liitto

Lapin liiton hallitus päätti kokouksessaan 25.8.2025 § 89 asettaa Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston nähtäville. Valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 1.9. – 1.10.2025. Valmisteluaineistosta annettiin yhteensä 8 mielipidettä ja 16 lausuntoa. Lisäksi yksi mielipide annettiin ohjausryhmän kokouksen 12.11.2025 yhteydessä, joka liitetään annettuihin mielipiteisiin. Annettujen mielipiteiden ja lausuntojen perusteella on valmisteltu kaavaehdotus, josta maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 13 §:n mukaan tulee pyytää lausunnot viranomaisilta ja kaavan kannalta keskeisiltä yhteisöiltä ennen kaavaehdotuksen julkista nähtäville asettamista. Ohjausryhmä on käsitellyt kaavaehdotusta kokouksessaan 12.11.2025.

Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on sovittaa yhteen Sakatin kaivoshankkeen maankäytön tarpeet suunnittelualueen ympäristön, luonnon, luonnonsuojelun, asutuksen, poronhoidon, maiseman ja infrastruktuurin kanssa. Maakuntakaava laaditaan vaihekaavana siten, että kaavassa käsitellään lähtökohtaisesti vain kaivoshanketta koskevat teemat. Vaihemaakuntakaavassa esitetään kaivostoimintaan liittyvät alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet. Vaihemaakuntakaava kumoaa voimassa olevan Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 niiltä osin kuin uudessa vaihemaakuntakaavassa osoitetaan muutoksia.

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu kaivostoiminnan edellyttämä kaivosalue (EK-1), luonnonsuojelualueet (SL-1, nat-1 ja nat-2) ja maanalaisen kaivoksen likimääräinen sijainti (ek-ma). Lisäksi kaavassa on osoitettu kaivostoiminnan tarvitseman voimajohdon linjaus, joka on kaivosalueen sisällä ohjeellinen, yhdystien ohjeelliset/vaihtoehtoiset linjaukset, ohjeellinen/vaihtoehtoinen vesilinja ja ohjeellinen/vaihtoehtoinen vedenottoputki. Ehdotukseen on myös lisätty tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue sekä poronhoidon kannalta erityisen tärkeä alue/kohde/aita. Kaavakohteisiin liittyvillä määräyksillä sekä koko kaava-aluetta koskevilla yleismääräyksillä ohjataan yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Ehdotuksen laadinnan yhteydessä on kaavan liitteisiin valmistunut liite 12. Poronhoidon erillisselvityksen täydennysselvitys ja liite 13. Viiankaavan Natura 2000 -alueen suojeluperusteiden korvaaminen, suunnitteluperiaatteet.

Vaihemaakuntakaavan suunnittelu ja vaikutusten arviointi pohjautuu mm. [YVA-menettelyssä](#) tehtyihin selvityksiin, arviointityön tuloksiin ja yhteysviranomaisen annettuun perusteltuun päätelmään sekä [Naturan-arvioinnin päivitykseen](#) ja siitä annettuihin lausuntoihin.

Alueidenkäyttölain säätelämän kaavajärjestelmän peruseriaatteiden mukaan yleispiirteisempää maankäytön suunnitelmaa täsmennetään yksityiskohtaisemman suunnitelman yhteydessä. Maakuntakaavassa esitetty maankäyttöratkaisu täsmentyy kuntakaavoituksessa siten, että kuntakaavoissa (asema- ja yleiskaavat) ratkaistaan paikalliset alueidenkäyttöä koskevat kysymykset. Kuntakaavoissa tarkennetaan maakuntakaavassa osoitettuja liikenneyhteyksiä ja reittejä, teknisen huollon johtolinjoja, aluevarauksia sekä luonnon, maiseman, arkeologian ja rakennetun kulttuuriympäristön suojelua koskevia ratkaisuja.

Liitteenä Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavakartta, maakuntakaavakarttojen yhdistelmä ja kaavaselostus sekä päivitettyt erillisselvitykset liite 12. ja liite 13 ja ohjausryhmän kokouksen 12.11.2025 muistio.

Asian hallituksessa esittelee suunnittelujohtaja Ari Pesonen ja suunnitteluarkkitehti Pirjo Pellikka Ramboll Oy:stä.

Lisätiedot: suunnittelujohtaja Ari Pesonen ari.pesonen(at)lapinliitto.fi, puh. 040 5382257

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus päättää hyväksyä Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotuksen lähetettäväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisesti lausunnoille.

Päätös Maakuntahallitus kävi asiasta keskustelun.

Keskustelun aikana Mikko Sipilä teki seuraavan vastaesityksen:

Maakuntahallitus päättää hylätä Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotuksen ja keskeyttää Sakatin vaihemaakuntakaavan valmistelun kokonaisuudessaan.

Perustelut: Vaihemaakuntakaavaa ei tule laatia eikä hyväksyä lainkaan, sillä hankkeen toteuttaminen on ristiriidassa soidensuojelulain (851/1988) ja -asetuksen (852/1988) kanssa, Viiankiaavan suojeluperusteiden turvaamisen kanssa ja koska kaivosyhtiön Natura-arviointi täydennyksineen sekä viranomaisten lausunnot Natura-arvioinnista osoittavat selvästi, että merkittäviä heikennyksiä suojelun perusteina oleviin luontoarvoihin ei voida poissulkea. Metsähallituksen näkemyksen mukaan kaivoshankkeen toteuttaminen heikentäisi merkittävästi valtaosaa Viiankiaavan Natura-alueen suojeluperusteina olevista 13 luontotyyppistä ja viidestä kasvilajista. Ely-keskuksen lausunnon mukaan merkittäviä heikennyksiä tulisi kohdistumaan kuuteen suojelun perusteena olevaan luontotyyppiin ja neljään kasvilajiin. Kaivosta ei siis ole parhaan olemassa olevan tiedon valossa mahdollista rakentaa luonnonsuojelualuetta ja luontoarvoja vahingoittamatta. Siksi kaivosta ei tule myöskään vaihemaakuntakaavalla mahdollistaa. Hanketta ei voida toteuttaa ilman "Natura-poikkeamaa", jonka valtioneuvosto voi luonnonsuojelulain (9/2023, 39 §) mukaan myöntää jos "hankkeelle tai suunnitelmalle ei ole vaihtoehtoja ratkaisua ja valtioneuvosto yleisistunnossa päättää, että hanke tai suunnitelma on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä." Hankkeelle on vaihtoehtoisia ratkaisuja – metalleja voidaan louhia yhteiskunnan tarpeisiin suojelualueiden ulkopuolella tai koko hanke voidaan jättää toteuttamatta. Hankkeen toteuttaminen ei myöskään ole yleisen edun kannalta erittäin tärkeää, saati että se olisi toteutettava pakottavasta syystä: Viiankiaavan esiintymän varmistetut kuparivarannot riittävät vain muutaman päivän ja nikkelivarannot reilun viikon globaaliin kysyntään. Hanke ei merkittävästi siis edistä esimerkiksi Euroopan omavaraisuutta tai "vihreää siirtymää" Hanke olisi soidensuojelulain (851/1988) ja soidensuojeluasetuksessa (852/1988) annettujen suojelumääräysten vastainen. Lainvastaisen toiminnan kaavoittaminen tai edes kaavoittamisen valmistelu on vahvasti yleisen oikeustajun vastaista. Viiankiaapa on lailla suojeltu nimenomaan sen vuoksi, ettei sitä ja siellä olevia luontoarvoja voitaisi esimerkiksi kaivostoiminnalla hävittää tai heikentää. Lapin liiton ei tule edistää toimintaa, joka on ristiriidassa luonnonsuojelulainsäädäntömme kanssa tai toimintaa, joka tähtää luonnonsuojelulainsäädäntömme heikentämiseen

yksittäisen yhtiön vaatimuksesta. Yllämainituista syistä vaihemaakuntakaavaehdotus tulee hylätä ja vaihemaakuntakaavan valmistelu keskeyttää.

Anni Koivisto kannatti tehtyä vastaesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty vs. maakuntajohtajan päätösesityksestä poikkeava esitys, tulee asiasta äänestää. Puheenjohtaja esitti äänestysmenettelyksi nimenhuutoäänestystä siten, että vs. maakuntajohtajan päätösesitystä kannattavat äänestävät "JAA" ja Mikko Sipilän esitystä kannattavat äänestävät "EI". Äänestysmenettely hyväksyttiin yksimielisesti. Suoritettussa äänestyksessä "JAA" -ääniä annettiin kolmetoista (13) (Rainio, Ekorre, Hiltunen, Kaarlela, Kaikkonen-Tiensuu, Koskenniemi, Tuomaala, Pyhäjärvi, Salmijärvi, Seppänen, Sipola, Tiitinen ja Viitala) ja "EI" -ääniä kaksi (2) (Koivisto ja Sipilä) sekä tyhjiä nolla (0). Puheenjohtaja totesi, että vs. maakuntajohtajan pohjaesitys tuli maakuntahallituksen päätökseksi.

Liitteet

- Liite 7 Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivitys 5.12.2025
- Liite 8 Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotuksen kaavavakartta
- Liite 9 Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotuksen kaavaselostus
- Liite 10 Liite 2. Maakuntakaavojen yhdistelmäkartta 8.12.2025
- Liite 11 Liite 12. Poronhoidon erillisselvityksen täydennysselvitys
- Liite 12 Liite 13. Viiankiaavan Natura 2000 -alueen suojeluperusteiden korvaaminen, suunnitteluperiaatteet
- Liite 13 Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan ohjausryhmän kokouksen 12.11.2025 muistio
- Liite 14 Lapin liiton hallitus 15.12.2025 äänestyspöytäkirja § 147

§ 148 Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelmanmuutos ja rahoitussuunnitelma vuodelle 2026

LLHall 10.11.2025 § 127

Valmistelija

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) on käsitellyt ja hyväksynyt kokouksessaan 23.10.2025 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisen rahoitussuunnitelman vuodelle 2026 ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet. Suunnitelma on toimitettu Työ- ja elinkeinoministeriöön 31.10.2025 mennessä.

Valtioneuvosto on hyväksynyt Suomen kansallisen alue- ja rakennepolitiikan 2021-2027 ohjelman muutoksen, joka perustuu koheesiopolitiikan väliarvioinnissa todettuihin muutostarpeisiin. Muutoksesta johtuen ohjelman rahoitusta tullaan ohjaamaan 300 M€ uusiin toimintalinjoihin; Puolustusteollisuutta ja kaksikäyttöisyyttä tukevan teollisuuskapasiteetin vahvistaminen ja Sotilaallista liikkuvuutta edistävän kaksikäyttöisen liikenneinfrastruktuurin kehittäminen.

Kehittämiskoordinaattori Päivi Ekdahl kertoo rahoitussuunnitelmasta ja ohjelmanmuutoksesta ja sen vaikutuksesta aluekehittämisen toimenpiteiden toteuttamiseen vuosina 2026-2027.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus kuulee esittelyn ja merkitsee sen tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen.

LLHall 15.12.2025 § 148
321/00.00.01/2022

Valmistelija Ekdahl Päivi Lapin liitto

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus kuulee esittelyn ja merkitsee sen tiedoksi.

Päätös Hallitus kuuli asiasta esittelyn ja se merkittiin tiedoksi.

Liitteet

Liite 15 Lapin rahoitussuunnitelma 2026 MYR 23.10.2025 hyväksytty sihteeristössä
16.10.2025

§ 149 Lapin ilmasto- ja energiastrategian hyväksyminen

LLHall 10.11.2025 § 125

Valmistelija

Lapin ilmasto- ja energiastrategia on Lapin aluekehitysjärjestelmään sisältyvä strateginen asiakirja. Lapin maakuntaohjelman eli Lappi-sopimuksen 2022-2025 tavoitteena on ilmastomuutoksen hillitseminen sekä hiilineutraaliuden saavuttaminen vuonna 2035. Nämä tavoitteet sisältyvät uuden Lappi-sopimuksen (2026-2029) missioon luonto- ja ilmastopositiivinen Lappi. Lapin ilmasto- ja energiastrategia tarkentaa ja toimeenpanee näitä tavoitteita.

Strategia on laadittu EAKR-rahoitteisessa Lapin ilmasto- ja energiastrategiahankkeessa. Hanke toteutetaan ajalla 1.5.2024 - 31.12. 2025 ja sen päätoteuttaja on ollut Lapin ELY-keskus ja osatoteuttaja Lapin liitto.

Lapin ilmasto- ja energiastrategia koostuu neljästä strategisesta suunnitelmasta: **ilmastonmuutoksen hillintäsuunnitelma** (tavoitteena päästöjen vähentäminen), **energiastrategia** (tavoitteena energiamurroksen ohjaaminen), **ilmastonmuutokseen sopeutumis suunnitelma** (tavoitteena ilmastomuutoksen vaikutusten ennakointi ja varautuminen) sekä **ilmastoviestinnän ja -osallisuuden suunnitelma** (tavoitteena yhteistyö). Ilmasto- ja energiastrategia pohjautuu Suomen ilmastolakiin (423/2022), lain tavoitteisiin ja ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmään.

Strategian työstämiseen on osallistunut yli 90 henkilön sidosryhmäverkosto, joka on antanut asiantuntemustaan strategiatyöhön joko ohjausryhmässä tai suunnitelmakohtaisissa asiantuntijaryhmissä. Lisäksi työskentelyn aikana on järjestetty 13 työpajaa, joista vähintään yksi jokaisessa Lapin seutukunnassa. Työpajoihin on osallistunut yli 200 henkilöä eri taustoista ja organisaatioista. Lisäksi on järjestetty erillinen keskustelutilaisuus sekä saamelaiskäräjien että Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kanssa. Strategialuonnos oli lausuntokierroksella 13.6.-14.9.2025 välisen ajan ja lausuntoja jätettiin 27 kpl:ta. Lausunnoissa huomiota kiinnitettiin tavoitevuosiin, seurantaan ja luontotavoitteiden kanssa yhteensovittamiseen, mutta toivottiin myös konkreettista tukea toimeenpanoon ja viestintään sekä toimijoiden kouluttamista strategian teemoihin.

Lapin ilmasto- ja energiastrategia pohjautuu Suomen kansalliseen ilmastolakiin ja siihen liittyviin politiikkasuunnitelmiin. Ensimmäinen tavoitevuosi on 2030, minkä vuoksi koko strategian arviointi on suunniteltu tehtäväksi vuonna 2032. Sitä ennenkin toimenpiteiden etenemistä seurataan, mutta seuraava varsinainen arviointi ja tavoitteiden ja toimenpiteiden päivittäminen vuoden 2040-tavoitteita vastaavaksi tehdään vasta tuolloin.

Strategian eri osien keskeinen sisältö:

Lapin ilmastomuutoksen hillintäsuunnitelma toteuttaa Lappi-sopimuksen ilmastotavoitteita ja tarkentaa Lapin Green Deal-tiekarttaa ilmastomuutoksen hillinnän osalta. Siinä kuvataan Lapin päästöjä, niiden kehitystä ja keskeisiä päästölähteitä, avataan päästöskenaarioiden ja -kuilujen avulla päästövähennystarpeita tavoitteiden saavuttamiseksi sekä linjataan keskeimpiä toimenpiteitä ja annetaan suosituksia

Lapin liiton hallitus

§ 125

10.11.2025

Lapin liiton hallitus

§ 149

15.12.2025

toimenpiteiden edistämisestä päästöjen vähentämiseksi. Päättävöitteena on hiilineutraalius vuonna 2035, mikä tarkoittaa päästöjen ja nieluksen tasapainoa ja -70% päästövähennyksiä kaikista käyttöperäisistä päästöistä vuoden 1990 tasosta (-693,2 ktCO₂e vähennys Lapin päästöistä vuoteen 2023 verrattuna). Tavoitteena on myös sitoutuminen Suomen ilmastolain mukasiin päästövähennystavoitteisiin sekä Hinku- maakuntatavoite.

Suunnitelmassa esitetään päästövähennystoimia energia-, liikenne- ja maa- ja porotalous-päästösektoreille sekä toimenpiteitä hiilinielujen vahvistamiseksi ja Lapin hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Se sisältää myös suosituksia päästövähennyksiä edistävästä toimista kunnille, koulutus- ja tutkimusorganisaatioille, yrityksille ja elinkeinoelämälle sekä maakuntaliitolle. Suosituksina on mm. alueen ilmastotyön strateginen johtaminen kunnissa, energiatehokkuussopimukseen liittyminen, rakentamisen ohjauksen ja kaavoituksen keinojen hyödyntäminen kunnassa ja yritysten ja kuntalaisten tukeminen ilmastotyössä. Lisäksi suositellaan ilmastotavoitteiden integrointia maakunnan strtegiseen kehittämiseen, ilmastotyön koordinoitua ja seurantaa, kuntien tukemista sekä ilmastoratkaisujen edistämistä mm. maakuntakaavoituksella, liikennejärjestelmätyöllä, viestinnällä ja rahoituksen suuntaamisella sekä edunvalvonnalla.

Lapin energiastrategiassa käsitellään maakunnan energiasjärjestelmän kehittämisen suuntaviivoja nykytila-analyysin perusteella. Strategialla alustetaan yhteensovittavan ja tasapainoisen energiamurroksen edistämistä. Strategiaan on koottu tiedot Lapin energiantuotannosta, -käytöstä, -infrastruktuurista sekä suunnitelmista nykytilassa. Energiastrategian visiona vuodelle 2050 on *“Mahdollistamme energiamurroksen Lapissa. Kasvatamme arvonalisää ja monipuolistamme elinkeinorakennetta kestäväällä tavalla paikallisten hyväksi”*. Visio perustuu kolmeen strategiseen tavoitteeseen, jotka ohjaavat kehittämistä vision toteutumiseen: 1) Elinvoima ja positiiviset ilmastovaikutukset, 2) Sosiaalinen hyväksyttävyyys ja yhteensovittaminen sekä 3) Luonnon monimuotoisuus.

Toimenpidesuosituksina on muun muassa energiasjärjestelmän kehittäminen maakuntakaavoituksella ja energiatuotannon monipuolisuuden kehittäminen, energiahankkeiden osallistamisen ja tiedon tuotamisen kehittäminen, kuntien välisen yhteistyön vahvistaminen liittyen energiatehokkuusalueiden kehittämiseen sekä TKI-toiminnan vahvistaminen.

Lapin ilmastomuutokseen sopeutumisen suunnitelmassa tarkastellaan ilmastomuutoksen vaikutuksia Lappiin ensin yleisesti ja sitten toimialakohtaisesti. Ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautumisen ja sopeutumisen toimenpiteitä on samoin esitetty toimialakohtaisesti. Lapin sopeutumissuunnitelma on yksi ensimmäisiä alueellisia sopeutumisen suunnitelmia Suomessa.

Suunnitelman visiona on: *“Lapin ihmiset ja elinkeinot varautuvat ja voivat hyvin muuttuvassa ilmastossa”*. Tavoitteena on Ilmastomuutokseen sopeutumisen valtavirtaistaminen Lapissa, Ilmastotiedon levittäminen ja toimialojen ilmastomuutokseen sopeutumisen tukeminen, Ilmastomuutoksen riskien ja vaikutusten tunnistaminen osana alueellista varautumistyötä sekä Lapin kulttuuristen ja elinkeinollisten erityispiirteiden vaaliminen muuttuvassa ilmastossa ja niiden sopeutumisen edistäminen osana valtakunnallista edunvalvontaa. Avaintoimenpiteinä on mm. ilmastomuutoksen ja erilaisten maankäyttöhankkeiden negatiivisia vaikutuksia ehkäisevien ratkaisujen kehittäminen, toimialakohtaisten sopeutumisen suunnittelun edistäminen, ilmastomuutoksen vaikutusten

tiedontuotannon ja sopeutumisosaamisen vahvistaminen, sopeutumistyön koordinaation ja seurannan kehittäminen, luontopohjaisten ratkaisujen korostaminen sekä kuntien ja aluetoimijoiden tukeminen sopeutumista edistävässä maankäytön suunnittelussa.

Ilmastoviestinnän ja -osallisuuden suunnitelman keskiössä on, että lappilaiset kokevat ilmastoasian omakseen. Tämän vuoksi ilmastokansalaisuuden vahvistaminen on yksi keskeisistä strategisista tavoitteista Lapin ilmastotyössä ja sen huomioiminen ja kehittäminen on ensiarvoista käsillä olevan strategian vaikuttavuudelle. Lapin ilmastoviestintä ja -osallisuussuunnitelman tavoitteena on kehittää ilmastoviestintää ja edistää lappilaisten osallisuutta ilmastotyöhön. Sillä pyritään ilmastokansalaisuuteen, joka kuvaa kansalaisten osallistumismahdollisuuksia ja toimintavalmiuksia sekä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi että siihen sopeutumiseksi. Ilmastokansalaisuuteen liittyy olennaisesti myös mahdollisuudet vaikuttaa ilmastopolitiikan tekemiseen eri tasoilla. Tällä on suora kytkentä ilmastopolitiikan oikeudenmukaisuuteen ja sen koettuun hyväksyttävyyteen.

Toimenpidesuosituksia ovat mm. eri väestöryhmien huomioiminen, Lapin toimijoiden tukeminen ilmastoviestinnässä, ilmastoviestinnän ja ilmastotyön verkoston kehittäminen, ilmastokasvatuksen edistäminen, kolmannen sektorin yhteistyön sekä osallisuuden vahvistaminen.

Lapin Ilmasto- ja energiastrategia toimeenpanee Lappi-sopimuksen ilmastotavoitteita ja strategia tulee ottaa jatkossa huomioon Lapin aluekehittämisessä. Se antaa suuntaa maakunnan toimijoiden ilmastotyölle ja toimii ilmastotoimien valinnan apuna. Strategia helpottaa vihreän siirtymän investointien sijoittumista Lappiin luomalla periaatteet ja tuomalla näkyvyyttä maakunnan vastuulliselle toiminnalle.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus hyväksyy Lapin ilmasto- ja energiastrategian.

Päätös Keskustelun aikana Petteri Salmijärvi teki kannatetun esityksen Lapin ilmasto- ja energiastrategian palauttamiseksi valmisteluun keskustelussa tulneiden muutosesitysten osalta. Hallitus hyväksyi esityksen valmisteluun palauttamisesta yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Susanna Viitala palasi kokoukseen klo 10.57 asiakohdan käsittelyn alussa.

LLHall 15.12.2025 § 149
461/00.01.05.33/2023

Valmistelija Knutars Heli Lapin liitto

Lapin ilmasto- ja energiastrategiaan on kerätty hallituksen jäseniltä s-postitse edellisessä kokouksessa esille nousseet muutosesitykset, joihin on nyt hanketiimin toimesta koottu vastineet, jotka ovat kokousmateriaalin liitteinä.

Lapin liiton hallitus

§ 125

10.11.2025

Lapin liiton hallitus

§ 149

15.12.2025

Vastineita ja ilmasto- ja energiastrategiaa esittelevät strategiapäällikkö Heino Vasara Lapin ELY-keskuksesta ja kestävän kehityksen asiantuntija Hanna-Leena Pesonen Lapin liitosta.

Liitteenä myös päivitetty Lapin ilmasto- ja energiastragialuonnos ja strategian tiivistelmä, joka oli jäänyt edellisen hallituksen käsittelyn liitemateriaaleista pois.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Lapin liiton hallitus hyväksyy Lapin ilmasto- ja energiastrategian

Päätös Keskustelun aikana Anni Koivisto teki kaksi stilististä korjausehdotusta:

- s. 121 vaihdetaan termi "eteläpuolinen" termiin "ulkopuolinen" ja
- s. 237 lisätään inarin- ja koltansaamen kieliset termit Saamelaisten käsityötä koskevaan kappaleen otsikkoon.

Maakuntahallitus hyväksyi ehdotukset ilmasto- ja energiastrategiaan keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Maakuntahallitus hyväksyi Lapin ilmasto- ja energiastrategian keskustelun jälkeen yksimielisesti yllä mainituin muutoksin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- kokoukseen saapui esittelemään asiaa Lapin liiton kestävän kehityksen asiantuntija Hanna-Leena Pesonen (klo 11.18) sekä ELY-keskuksen strategiapäällikkö Heino Vasara (klo 11.20). Pesonen ja Vasara poistuivat kokouksesta asian esittelyn jälkeen klo 11.43 ja
- Viivi Järvelä poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 11.40.

Liitteet

Liite 16 Lapin ilmasto- ja energiastrategia

Liite 17 Tiivistelmä Lapin ilmasto- ja energiastrategia

§ 150 Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle Lapin kuntien edustajainkokouksen päätöksestä tehdystä valituksesta

LLHall 15.12.2025 § 150

63/00.00.01/2025

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen on tehty valitus Lapin liiton edustajainkokouksen päätöksestä 20.10.2025 § 8 koskien maakuntavaltuuston jäsenten valintaa. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 1.12.2025 pyytänyt Lapin liiton edustajainkokousta antamaan lausuntonsa valituksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen johdosta. Lausunnossa on annettava selostus asiasta, vastattava oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausuttava esitetystä selvityksestä.

Lausunto, liiteluettelo, valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat sekä muu selvitys on toimitettava hallinto-oikeuteen 2.1.2026 mennessä.

Valituksen keskeinen sisältö

1. Valituksen kohteena oleva päätös on kumottava, koska se on lainvastainen
2. Lapin liitto on veloitettava korvaamaan valittajalle muutoksenhaun johdosta 500 euroa.

Lapin liiton hallintosäännön 14 §:n mukaan maakuntahallitus edustaa liittoa ja käyttää sen puhevaltaa tuomioistuimessa.

Lausuntovalmistelun lyhyestä ajasta johtuen Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle annettava lausuntoluonnos toimitetaan maakuntahallitukselle perjantaina 12.12.2025.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto**Päätösesitys** Maakuntahallitus päättää antaa esitetyn mukaisen lausunnon.**Päätös** Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiakohdan käsittelyn jälkeen maakuntahallituksen puheenjohtaja Olli Rainio siirtyi kokouksen osallistujaksi etäyhteydellä.

Varapuheenjohtaja Sari Ekorre siirtyi puheenjohtamaan kokousta klo 11.46.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouskohdan käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 11.46-11.51. Kokoustauon jälkeen todettiin uudelleen läsnäolijat nimenhuudolla.

Tiedoksi Pohjois-Suomen hallinto-oikeus**Liitteet**

Liite 18 Lapin liiton lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle 15.12.2025

§ 151 Teknisen tuen henkilöstön loppuvuoden 2025 palkkakustannusten kattaminen Lapin liiton kehittämisrahastosta

LLHall 15.12.2025 § 151

44/00.01.05.22/2021

Valmistelija Ekdahl Päivi Lapin liitto

Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt vuoden 2025 myöntövaltuutta Lapin liitolle 10.3.2025 päätöksellä EURA 2021/002008/09 02 01 00 00/2025/TEM Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman teknistä tukea toimeenpanosta aiheutuviin hallinnointikustannuksiin noin 50 %. Loppuosa teknisen tuen hallinnointikustannuksesta on katettava Lapin liiton omalla rahoituksella.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman teknisellä tuella on maksettu kahdeksan henkilön palkkoja. Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämä rahoitus on riittänyt kattamaan palkkoja syyskuuhun 2025 asti. Loppuvuoden palkat tulisi kattaa Lapin liiton rahoituksella ja rahoituksen tarve on n. 82 300 €.

Lapin liiton valtuusto on 20.5.2024 § 8 kokouksessaan hyväksynyt kehittämisrahaston säännöt ja käytön periaatteet. Kehittämisrahaston sääntöjen 4.2 §:n mukaan päätöksen rahastosta myönnettävästä rahoituksesta tekee maakuntahallitus maakuntajohtajan esityksestä. Lisäksi 5 §:n mukaan rahoitusta myönnetään Lapin liiton toteuttamien hankkeiden rahoittamiseen sekä teknisen tuen omarahoitukseen. Rahoitusta voidaan myöntää useammassa tai yhdessä erässä harkinnan mukaan. Käyttämättä jäänyt rahoitus palautetaan rahastoon.

Lapin liiton hallitus päätti kokouksessaan 2.12.2024 § 168 kattaa vuoden 2024 teknisen tuen palkkakustannukset enintään 72 900 €, mikäli tilikauden tulos olisi alijäämäinen. Varausta ei tarvinnut käyttää, joten rahastoa voidaan käyttää vuoden 2025 loppuvuoden teknisen tuen palkkakustannuksiin, mikäli ne ylittävät budjetin.

Mikäli tilikauden 2025 palkkakustannukset ylittävät budjetin, katetaan teknisen tuen loppuvuoden palkkakustannukset kehittämisrahastosta, kuitenkin enintään 82 300 €.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto**Päätösesitys** Hallitus päättää, että mikäli tilikauden 2025 palkkakustannukset ylittävät budjetin, katetaan teknisen tuen loppuvuoden palkkakustannukset kehittämisrahastosta, kuitenkin enintään 82 300 €**Päätös** Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

§ 152 Lapin liiton omistamien Kiinteistö Oy Vilhontalon osakkeiden kirjanpitoarvo

LLHall 15.12.2025 § 152
66/02.08.00/2022

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Lapin liitto omistaa Kiinteistö Oy Vilhontalo-nimisen yhtiön osakkeet N:ot 0012848-0014242, N:ot 0019035-0023698, N:ot 0027046- 0027136, N:ot 0028647-0028762 Yhteensä 6 266 kpl yhtiön osakkeita. Lapin liiton vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan osakkeiden kirjanpitoarvo on 420 356,34 euroa.

Lapin liiton omistamat tilat ovat olleet myynnissä vuosien 2024-2025 aikana, mutta niiden myynti on osoittautunut haastavaksi. Osakkeiden velaton myyntihinta oli 570 000 euroa. Samasta kiinteistöyhtiöstä on sittemmin ollut myynnissä myös muiden osakkeenomistajien tiloja, myöskään näiden osalta myynti ei ole edennyt.

Vilhontalon toimitilojen osalta Lapin liiton tilintarkastaja nosti esille arvonalentumiskirjauksen jo vuoden 2024 tilinpäätöksessä, mutta arvonalennuskirjauksen tekeminen päätettiin siirtää tuleville vuosille. Kirjanpitolain 13 §:n mukaan alentumisen on oltava pysyvä. KOY Vilhontalon osalta on tehty ja edelleen selvitetään toimia, joilla todennäköisesti tulee olemaan myyntiä edistävä vaikutus ja toisaalta niillä voi olla vaikutusta tiloista saatavaan hintaan. Toimista johtuen arvonalentumisen kirjaaminen päätettiin siirtää vuoden 2025 tilinpäätökseen, koska asioiden olettiin selviävän kuluvan vuoden aikana.

Kiinteistö oy Vilhontalon yhtiökokous on päättänyt keväällä 2025 aloittaa kaavamuutoksen valmistelun, millä mahdollistetaan majoitustoiminta kiinteistössä. Kaavamuutosprosessista huolimatta on nähtävissä, että Lapin liiton toimitilojen kirjanpidollinen arvon on kirjanpitolain mukaisesti pysyvästi alentunut ja siten niiden osalta tulee tehdä arvonalennuskirjaus.

Huomioiden Lapin liiton toimitilojen aikaisempi myyntihinta, kiinteistöosakeyhtiön muiden osakkeenomistajien tilojen myyntitoimeksiannot sekä kiinteistöosakeyhtiön toimet kaavamuutoksen edistämiseksi, arvioidaan Lapin liiton osakkeiden tämän hetken kirjanpidolliseksi arvoksi 150 000 €, jolloin kirjattava arvonalennus on 270 356,34 €. Osakkeiden kirjanpitoarvo täsmentyy tarvittaessa tilinpäätöksen 2025 yhteydessä.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus toteaa, että Lapin liiton omistamien kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeiden kirjanpitoarvo ei vastaa niiden todennäköistä luovutushintaa.

Maakuntahallitus päättää merkitä arvonalennuksen (270 356,34 €) talousarvion ja taseen mukaisiin eriin tilinpäätöskäytäntöjen edellyttämällä tavalla. Kiinteistö Oy Vilhontalo-nimisen yhtiön osakkeiden N:ot 0012848-0014242, N:ot 0019035-0023698, N:ot 0027046- 0027136, N:ot 0028647-0028762 arvoksi kirjataan 150 000 €.

Lisäksi hallitus valtuuttaa viraston tekemään tarvittavat tekniset kirjaukset.

Päätös

Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sara Seppänen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 11.58.

§ 153 Aloite Lapin liiton vaelluskalatyöryhmän päivittämiseksi ja uuden ryhmän perustamiseksi

LLHall 10.04.2025 § 53
297/00.04.01/2021

Valmistelija Knutars Heli Lapin liitto

Lapin liitolle on saapunut 3.3.2025 aloite vaelluskalatyöryhmän päivittämisestä ja uuden perustamisesta. Aloite liitteenä.

Lapin liiton hallintosäännön 147 §:n mukaan maakunnan asukkaalla, maakunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta maakunnassa, on oikeus tehdä aloitteita maakunnan toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa. Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

Hallintosäännön 149 §:n aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisella aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä. Kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

Lapin liiton Vaikuttamisen vastuualue koordinoi vaelluskalatyöryhmää, joten asian valmistelu kuuluu kyseiselle vastuualueelle.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus merkitsee saapuneen aloitteen tiedoksi ja siirtää aloitteen valmistelun Vaikuttamisen vastuualueelle.

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Tiedoksi Lohijokitiimi ry

LLHall 15.12.2025 § 153
47/00.04.02/2024

Valmistelija Knutars Heli Lapin liitto

Lohijokitiimi on jättänyt 3.3.2025 päivätyyn aloitteen Lapin liitolle.

Aloitteessaan Lohijokitiimi ry ehdottaa Lapin liitolle ja myös Lapin ELY-keskukselle uuden työryhmän perustamista (Laajennettu Lapin liiton vaelluskalatyöryhmä).

Lisäksi Lohijokitiimi ry ehdottaa Lapin liitolle toimielimen perustamista, jonka tavoitteena on selvittää Lapin liiton vaelluskalaryhmän toimintaa vuosina 2016 - 2024.

Aloitteessa uuden työryhmän tavoitteiksi ja toimintamalliksi esitetään seuraavaa:

-
- Laatia Kemijoelle vesistökohtainen toimenpideohjelma, johon osallistuvat kaikki keskeiset toimijat
 - Edistää yhteistyötä valtakunnallisen kalatiestrategian ja Lapin ELY-keskuksen Kemijoen voimalaitosten kalatalousvelvoitteiden muutosesityksen mukaisesti
 - Työryhmän toimikausi olisi viisi vuotta (toistaiseksi) ja sen vetovastuu kuuluisi Lapin ELY-keskukselle, ja Lapin liitolle.

Perusteluinaan edellä mainituille ehdotuksille mainintaan mm.

-Nykyisen työryhmän rahoitus ja sidonnaisuudet

Vaelluskalatyöryhmän toiminnan rahoitus (noin 90 000 €/vuosi) tulee täysin vesivoimayhtiöiltä: kyseisten yhtiöiden pääasiallinen intressi on aloitteen mukaan energiahyöty, ei lohen ja muiden vaelluskalojen palauttaminen Kemi- ja Ounasjokeen.

Tästä kertoo muun muassa:

- Vesivoimayhtiöiden käynnistämä lyhytaikaissäätönsäätelyn katkokäyttö, joka heikentää kompensointitoimenpiteiden tuloksellisuutta ja kalateiden toimintaedellytyksiä
- Yhtiöiden valitus Vaasan hallinto-oikeuteen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä, joka velvoittaisi heidät kalateiden rakentamiseen.

Aloitteessa todetaan, että maakuntaliittojen tehtävänä on toimia kuntien ja kuntalaisten edunvalvojina, ei vesivoimayhtiöiden etujen ajajina. Nykyinen vaelluskalatyöryhmä on organisaationsa ja rahoituksensa kautta sidottu toimijoihin, joiden intressit ovat ristiriidassa vaelluskalojen palauttamisen kanssa.

Lisäksi aloitteessa perustellaan vaelluskalojen palauttamisen merkitystä alueelle luonnonmukaisten elinolosuhteiden näkökulman ohella myös seuraavista näkökulmista:

- Elinkeinot (kalastus, yritystoiminta)
 - Kauppa (paikallisten tuotteiden ja palveluiden kysyntä)
 - Matkailu (kalastusmatkailu ja ympärivuotisen matkailun kehittäminen)
- Työryhmän perustamisen yhteydessä tulisi aloitteen mukaan lisäksi panostaa:
- Kalojen luontaisen lisääntymisen ja käyttäytymisen tukemiseen (ympäristövirtaaman määrittely)
 - Kalojen ja veden laadun sekä virtausten seurantaan.

Lohijokiitiimi ry:n aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

Lapin liiton vastine aloitteeseen:

Aluksi todetaan, että tässä vastineessa otetaan kantaa vain Lapin liiton toimivaltaan kuuluviin asioihin. Lisäksi on huomioitava, että koordinointisopimuksessa on sovittu, etteivät Kemijoki Oy:n ja PVO- Vesivoima Oy:n nykyiset lainvoimaiset, vireillä olevat tai muutosmenettelyn kohteena olevat kalatalous- ja muut velvoitteet kuulu toimenpidesuunnitelman piiriin, mikä tarkoittaa, ettei niihin oteta kantaa vaelluskalatyöryhmässä.

Lapin liiton koordinoimassa vaelluskalatyössä toteutetaan vapaaehtoisuuteen perustuvia toimenpiteitä. Lapin liitto toteuttaa koordinointityötä Lappi-sopimuksen linjausten mukaisesti. Kalatalousvelvoitteet kuuluvat kalatalousviranomaisen toimialaan ja on siten erillinen ja oma kokonaisuutensa suhteessa vapaaehtoiseen vaelluskalatyöhön.

Nykyisessä sekä kahdessa edellisessä hallitusohjelmassa on sitouduttu vaelluskalakantojen elvyttämistoimenpiteisiin ja kalatiestrategian toimeenpanoon, jonka pilottikohteisiin Kemijoen vesistöalue kuuluu. Nykyinen maan hallitus toteuttaa

edeltäjiensä aloittamaa työtä osallistumalla vaelluskalojen elinolosuhteiden parantamiseen mm. jatkamalla NOUSU-ohjelman resursointia ja toimeenpanoa. Vaelluskalahankkeiden rahoitusta NOUSU-ohjelmasta suunnataan erityisesti yhteisrahoitteisesti toteutettaviin konkreettisiin ja nopeasti liikkeelle lähteviin hankkeisiin, joissa on vahva alueellinen sitoutuneisuus. Kemijoen tapaisella laajalla vesistöalueella vahvan alueellisen sitoutuneisuuden löytäminen on edellyttänyt laajapohjaista ja hyvin valmisteltua koordinaatiotyötä sekä toimenpidesuunnitelman laatimista.

Vaelluskalatyöryhmän tavoitteena on löytää yhteinen tahtotila ja yksimielisyys käsiteltävistä asioista. Lapin liitto on toiminut huhtikuusta 2016 lähtien koordinaattorina Kemi - ja Ounasjoen vaelluskalakantojen elvyttämiseen tähtäävän toimenpidesuunnitelman laatimisessa ja toimeenpanossa sidosryhmien tavoitteiden sekä hallitusohjelmien kirjausten toteuttamiseksi. Roolin on aikanaan katsottu sopivan Lapin liitolle, jonka toiminnan lähtökohtana on toimia maakunnan asioiden yhteensovittavassa roolissa sekä edistää yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Lapin liiton hallitus on 11.3.24 §31 hyväksynyt Kemi-Ounasjoen vaelluskalatyöryhmän koordinaatiopalvelua koskevan sopimuksen, sekä hyväksynyt työryhmän laajennetun kokoonpanon seuraavaksi toimikaudeksi vuosille 2024–2027.

Sopimuksen mukaisesti Lapin liitto tuottaa työryhmän toiminnan edellyttämät koordinaatiopalvelut, joihin kuuluvat mm. seuraavat tehtävät:

- toimenpidesuunnitelman päivittäminen ja kehittäminen ja siinä mahdollisesti tarvittavan asiantuntija-avun hankkiminen;
- toimenpiteiden mahdollisten toteuttajien kartoittaminen;
- hankesuunnitelmien ja rahoitushakemusten laatimisessa ja rahoituksen hakemisessa tukeminen;
- hankkeiden toteutuksen tukeminen, mm. tuki tarjouskilpailujen järjestämisessä
- hankkeiden ja työryhmien keskinäinen koordinaatio ja yhteensovittaminen;
- hankkeiden toteuttamisen seuranta, osallistuminen tarvittaessa niiden ohjausryhmiin ja raportointi Työryhmälle;
- Työryhmän kokousjärjestelyistä ja -asiakirjoista huolehtiminen;
- Työryhmän sisäinen viestintä (esim. sähköinen viestintä, opintomatkat, seminaarit ja tilaisuudet), sidosryhmäviestintä sekä ulkoinen viestintä Työryhmässä sovitulla tavalla

Toimenpidesuunnitelma käsittää Kemi - ja Ounasjoen kokonaisuudessaan. Suunnitelmissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan lisäksi muut alueen kalatalouden edistämiseen liittyvät hankkeet. Toimenpidesuunnitelmaa päivitetään ja kehitetään tarpeen mukaan sopimuksen voimassaollessa.

Työryhmän kokoonpanoon liittyvät esitykset

Työryhmän kokoonpanon nimeämiset pyydetään toimikausittain. Toimikausi kestää neljä vuotta. Työryhmään kuuluu yksi Sopimuksen kunkin Osapuolen nimeämä edustaja.

Lisäksi Työryhmään kutsuttiin vesialueiden omistajuuteen kytkeytyvien tahojen edustus, yksi kustakin organisaatiosta: Keski-Kemijoen kalatalousalue, Raudanjoen kalatalousalue, Yli-Kemin kalatalousalue, Ounasjoen kalatalousalue, Enontekiön kalatalousalue, Metsähallitus sekä Ala-Kemijoen ja Perämeren kalatalousalue.

Työryhmän kokoonpanoa laajennettiin liiton hallituksen toimesta tälle toimintakaudelle 2024–2027 kutsumalla työryhmään kuntaedustus ns. aluemallilla: yksi edustaja / alue.

Alueet muodostuvat 1. Ala-Kemijoen kunnat (Kemi, Keminmaa, Tervola). 2. Rovaniemi – Ounasjoki kunnat (Rovaniemi, Kittilä, Enontekiö). 3. Yli-Kemin kunnat (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Savukoski).

Edelleen työryhmän kokoonpanoa laajennettiin myös kutsumalla järjestöpuolelta edustajat Lapin vapaa-ajankalastajilta sekä Perämeren kalatalousyhteisöjen liitolta. Perusteluina näiden järjestöjen valinnalle oli, että kyseiset järjestöt kuuluvat valtakunnallisiin keskusjärjestöihin, Lapin vapaa-ajankalastajat Suomen vapaa-ajan kalastajiin (SVK) ja Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto Kalatalouden keskusliittoon (KKL).

Linjattiin myös, että järjestöjen määrä ja edustavuus uudelleen arvioidaan toimikausittain.

Työryhmän asiantuntijaedustajat Lapin ELY-keskuksesta (kalatalousviranomaisen) ja Luonnonvarakeskuksesta.

Nykyisellään työryhmään kuuluu näin ollen 15 varsinaista jäsentä ja 6 asiantuntijajäsentä sekä projektipäällikkö Lapin liitosta. Toimikausien vaihtuessa on mahdollista sopimuksessa linjatun mukaisesti arvioida edustajien määrää ja edustavuutta uudelleen.

Työryhmän rahoitus

Vesivoimayhtiöt rahoittavat työryhmän toiminnan, ilman ulkopuolelta tulevaa rahoitusta työryhmällä ei olisi toimintaedellytyksiä nykyisenkaltaiseen toimintaan. Tosiasia on, ettei Lapin liitolla, tai työryhmän muiden jäsenten edustamilla organisaatioilla olisi edellytyksiä rahoittaa ryhmän toimintaa. Työryhmän päätöksenteosta on tässä yhteydessä myös todettava, että huolimatta rahoittavasta roolista, voimayhtiöiden edustajilla ei ole työryhmässä kuin yksi ääni, kuten muillakin varsinaisilla jäsenillä eli päätöksenteko ja mahdollinen äänestys tapahtuu yksi ääni per työryhmän jäsen - periaatteella.

Lopuksi

Vaelluskalakantojen palauttaminen vaatii laajaa ja monialaista yhteistyötä eri toimijoiden ja asiantuntijoiden kanssa. Palautustyö vie aikaa ja vaatii tutkimustyötä sekä taloudellisia resursseja tuekseen. Näiden lisäksi on myös toimintaympäristöön liittyviä, vaikeammin hallittavia ilmiöitä, kuten ilmastonmuutos, jonka arvioidaan jatkossa haastavan vaelluskalakantojen elvyttämistavoitteita ja elinvoimaisuutta. Lapin liitto näkee, että yhteistyön kautta voidaan parhaiten ratkaista näitä vaikeita ja monisyisiä ongelmia, ratkaisun avain ei ole mikään yksittäinen toimenpide, vaan edunajaminen, tutkimukseen perustuva toiminta, sekä laajamittainen ja pitkäjänteinen yhteistyö eri toimijatahojen kanssa. Tämän yhteistyön piiriin kuuluvat olennaisesti myös voimayhtiöiden edustajat.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Lapin liiton hallitus antaa aloitteeseen yllä esitetyn mukaisen vastineen

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sara Seppänen liittyi kokoukseen klo 12.11 pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi Lohijokiitiimi ry

Liitteet

Liite 19 Aloite Lapin liiton vaelluskalatyöryhmän päivittämiseksi ja uuden ryhmän perustamiseksi

§ 154 Nimeämispyyntö Lapland Mining Hub -hankkeen ohjausryhmän asiantuntijajäseneksi

LLHall 15.12.2025 § 154
315/00.01.05.33/2023

Valmistelija Knutars Heli Lapin liitto

Lapland Mining Hub -hankkeella pyritään lisäämään yritysten tarpeista lähtevää TKI toimintaa, vauhdittamaan Lapin alueen kaivannaisalan ekosysteemin kehittymistä sekä edistämään kaivosalueiden välistä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Hankkeen tavoitteena on kehittää lappilainen Mining Hub -verkostotyömalli, joka sitouttaa eri toimijoita yhteistyöhön, parantaa eri toimijoiden välistä tiedonkulkua ja edesauttaa toimillaan uusia innovaatioita, jotka tukevat kaivannaisalan kilpailukykyä Lapissa. Lapin liiton periaatteiden mukaisesti hankkeen ohjausryhmää voidaan täydentää maakuntaliiton hallituksen asiantuntijajäsenellä. Lisätietoa hankkeesta: <https://www.lapinliitto.fi/hankkeet/kansalliset-hankkeet/mininghub/>.

Lapland Mining Hub -hankkeen ohjausryhmään on kuulunut hallituksen asiantuntijajäsen. Hallituksen kokoonpanon vaihtuessa ohjausryhmään aiemmin nimetty asiantuntijajäsen Kari Koivumaa jättäytyy hankkeen ohjausryhmästä. Hallitusta pyydetään nimeämään hankkeen ohjausryhmään asiantuntijajäsen, joka kutsutaan seuraavaan ohjausryhmän kokoukseen.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus nimeää Lapland Mining Hub -hankkeen ohjausryhmään asiantuntijajäsenen.

Päätös Hallitus nimesi Lapland Mining Hub -hankkeen ohjausryhmään Teemu Alatalon asiantuntijajäseneksi.

Tiedoksi Nimetty henkilö

§ 155 Nimeämispyyntö jäseniksi Kemijoen, Tornionjoen, Ivalojoen ja Kemin tulvaryhmiin toimikaudelle 2025-2030

LLHall 03.02.2025 § 9

Valmistelija

Maa- ja metsätalousministeriö on 19.12.2024 päivätyllä päätöksellään nimennyt Lapin alueelta viisi merkittävää tulvariskialuetta. Maa- ja metsätalousministeriö on lisäksi asettanut Lapin alueelle neljä tulvaryhmää (Kemijoki, Tornionjoki, Ivalojoki ja Kemi) tulvariskien hallinnan suunnittelun viranomaisyhteistyötä varten.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 27.1.2025 toimittamalla pyynnöllä pyytänyt Lapin liittoa nimeämään jäsenen ja varajäsenen Kemijoen, Tornionjoen, Ivalojoen ja Kemin tulvaryhmiin toimikaudelle 2025-2030. Jäsenten nimeämisessä on huomioitava naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a §, jonka mukaan julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpanossa on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia. Nimeämistä on pyydetty 28.2.2025 mennessä.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto**Päätösesitys** Maakuntahallitus nimeää jäsenen ja varajäsenen Kemijoen, Tornionjoen, Ivalojoen ja Kemin tulvaryhmiin.**Päätös** Maakuntahallitus nimesi jäsenet ja varajäsenet alueellisiin tulvatyöryhmiin seuraavasti:

Kemijoki: jäsen Mikko Pyhäjärvi ja varajäsen Susanna Viitala
Tornionjoki: jäsen Olli Rainio ja varajäsen Kari Koivumaa
Ivalojoki: jäsen Jari Huotari ja varajäsen Anne Tuovila
Kemi: jäsen Kalle Huusko ja varajäsen Sari Ekorre

Tiedoksi ELY-keskus
Nimetyt henkilötLLHall 15.12.2025 § 155
28/00.04.01/2025**Valmistelija** Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Maakuntahallitus on 3.2.2025 pidetyssä kokouksessaan nimennyt jäsenet ja varajäsenet alueellisiin tulvaryhmiin. Tornionjoen tulvaryhmään varajäseneksi nimetty Kari Koivumaa on ilmoittanut, ettei enää jatka tehtävässä.

Jäsenen nimeämisessä on huomioitava tasa-arvolain 4a §, jonka mukaan julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpanossa on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Lapin liiton hallitus

§ 9

03.02.2025

Lapin liiton hallitus

§ 155

15.12.2025

Päätösesitys Maakuntahallitus nimeää varajäsenen Tornionjoen tulvaryhmään.

Päätös Maakuntahallitus nimesi varajäseneksi Tornionjoen tulvaryhmään Helena Kaikkonen-Tiensuun.

Tiedoksi ELY-keskus
Nimetty henkilö

§ 156 Kevään 2026 kokouspäivät

LLHall 15.12.2025 § 156
353/00.01.01/2025

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Lapin liiton hallintosäännön 111 §:n mukaan toimitella päätää kokoustensa ajan ja paikan.

Maakuntahallitus kokoontuu noin kerran kuukaudessa heinäkuu pois lukien. Maakuntahallituksen kokoukset pidetään Lapin liiton tiloissa (Rantavitikantie 33, Rovaniemi) tai muussa ennakolta ilmoitetussa paikassa klo 9.00 alkaen ellei muuta päätetä. Kokoukset pidetään läsnäolo- tai hybridikokouksina.

Lapin maakuntavaltuuston vuoden 2026 kokoukset pidetään 1.6.2026 klo 10 ja keskiviikkona 2.12.2026 klo 10.

Lapin liiton valtuuston ja hallituksen kokouspäivistä ilmoitetaan Lapin liiton verkkosivuilla.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto**Päätösesitys** Maakuntahallitus päätää pitää vuoden 2026 kevään kokoukset seuraavasti varauksella, että nopeita päätöksiä vaativat, ennalta arvaamattomat asiat saattavat aiheuttaa aikatauluun muutoksia:

keskiviikko 11.2.2026 klo 10
keskiviikko 11.3.2026 klo 10
keskiviikko 8.4.2026 klo 10
keskiviikko 13.5.2026 klo 10
keskiviikko 10.6.2026 klo 10

Päätös Maakuntahallitus päätti keskustelun jälkeen vuoden 2026 kevään kokouspäivät esityksen mukaisesti.

§ 157 Lapin liiton valtuuston päätösten täytäntöönpano

LLHall 15.12.2025 § 157
263/03.03/2025

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Lapin liiton valtuusto on kokoontunut 1.12.2025 ja kokouksen pöytäkirja löytyy Lapin liiton verkkosivuilta

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus päättää:

- todeta, että maakuntavaltuuston päätökset 1.12.2025 ovat syntyneet säädetyssä järjestyksessä, maakuntavaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eivätkä päätökset ole lainvastaisia;
- panna maakuntavaltuuston päätökset täytäntöön:

§ Toimenpiteet

24 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

25 Kokouksen pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

26 Esityslistan hyväksyminen

27 Lapin maakuntaohjelma, Lappi-sopimus vuosille 2026-2029

- ei toimenpiteitä

28 Lapin liiton talousarvio 2026 sekä taloussuunnitelma 2027-2028

- ei toimenpiteitä

29 Tilintarkastusyhteisön valinta tilivuosille 2026-2029

- ei toimenpiteitä

30 Saamelaiskäräjien nimeämän edustajan valinta Lapin liiton hallitukseen

- ei toimenpiteitä

31 Maakunnallisen nuorisovaltuuston asettaminen Lapin liiton valtuuston toimikaudelle

- ei toimenpiteitä

32 Hallintosäännön päivittäminen

- ei toimenpiteitä

33 Valtuustoaloitteet

- ei toimenpiteitä

34 Valtuuston kokoukset vuonna 2026

- ei toimenpiteitä

35 Muut asiat ja kokouksen päättäminen

- ei toimenpiteitä.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

§ 158 Viranhaltijapäätökset

LLHall 15.12.2025 § 158

Vs. maakuntajohtajan, hallintojohtajan, kehittämisjohtajan, suunnittelujohtajan, viestintäpäällikön ja yhteysjohtajan 4.11.– 7.12.2025 tekemistä viranhaltijapäätöksistä, päätösluettelot annetaan liitteen mukaisesti Lapin liiton hallitukselle tiedoksi. Hallintosäännön 22 §:n mukaan ne viranhaltijapäätökset, joita ei ole otettu maakuntahallituksen ratkaistavaksi, tuodaan maakuntahallitukselle tiedoksi.

Otto-oikeuskelpoiset viranhaltijapäätökset ovat luettavissa kolmen kuukauden ajan verkkosivuillamme osoitteessa [Dynasty tietopalvelu : Lapin Liitto](#). Liitteenä on listaus päätöksistä, joissa on otto-oikeuden käyttöaikaa jäljellä.

Esitys

Vs. maakuntajohtaja:

Maakuntahallitus päättää

- merkitä alaistensa viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja
- ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 20 Viranhaltijapäätösluettelo ajalta 4.11.-7.12.2025

Liite 21 Otto-oikeuskelpoiset päätökset (LLHall 15.12.2025)

§ 159 Tiedoksi merkittävät asiat

LLHall 15.12.2025 § 159

Esitys

Vs. maakuntajohtaja:

Hallitus päättää merkitä tiedoksi seuraavat asiat:

1. Viraston antamat lausunnot, liite
2. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen ylimaakunnallinen EAKR-haku vuonna 2025, ei saapuneita hankkeita 30.11.2025.
3. Saapuneet AKKE-rahoitushakemukset 17.11.2025 mennessä, liite.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.25.

Liitteet

- Liite 22 Saapuneet rahoitushakemukset AKKE syksy 2025
Liite 23 Viraston antamat lausunnot 31.10. – 5.12.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 141, § 142, § 143, § 144, § 145, § 146, § 147, § 148, § 149, § 150, § 153, § 156, § 157, § 158, § 159

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 151, § 152, § 154, § 155**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto, oikaisuvaatimus voidaan tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisen asiointilain (laki sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa, 13/2003) 19 §:n mukaisesti, jos asianosainen on antanut suostumuksensa siihen, että päätös voidaan lähettää hänelle sähköisesti tiedoksi. Tällöin asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Muun oikaisuvaatimukseen oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään Lapin liiton hallitukselle.

Lapin liiton hallitus
PL 1166, 96301 Rovaniemi
Rantavitikantie 33 A, 2. krs, 96300 Rovaniemi

Sähköpostiosoite: info(at)lapinliitto.fi

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan oikaisua
2. miten ja millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
3. millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Lapin liitolta sähköpostiosoitteesta [info\(at\)lapinliitto.fi](mailto:info(at)lapinliitto.fi).